

STRATEGIPLAN

2023-2025

MUSEUM
MIDTJYLLAND

• POP-UP MUSEUM

ARKÆOLOGI

MUSEUM
MIDTJYLLAND

MUSEUM
MIDTJYLLAND

INDHOLD

Introduktion	3
Museet her og nu	5
Mål 2025	9
Handleplaner	14
Tidsplan	23

INTRODUKTION

Ved indgangen til 2022 stod Museum Midtjylland ved begyndelsen af en ny valgperiode for museets styrelse og med en næsten nyansat direktør. Det var et naturligt tidspunkt at stoppe op og se lidt ud i fremtiden, herunder at genbesøge strategiplanen *Med fortællingen først*, som blev vedtaget i 2020. Resultatet er denne strategiplan, som gælder for 2023-2025.

Strategiplanen afspejler, at Museum Midtjylland er i færd med at udvikle sig til et udadvendt og synligt museum med vilje til at spille en større rolle i samfundet ved at være aktuelt og relevant og tage del i fællesskaber, hvad enten det er lokalt eller i interessefællesskaber på tværs af regioner og lande. Det er visionen om et museum, som imødekommende indgår i relationer med sin omverden, træffer modige valg og dedikeret forsker i og formidler midtjysk kulturhistorie, både i det nære, opsøgende arbejde i lokalområdet og i ambitiøse udstillingsfyrtårne med international rækkevidde.

De centrale elementer i planen er båret af et ønske om at skabe et holdbart økonomisk fundament. Museets økonomiske situation er sårbar, og strategiplanen lægger op til en grundlæggende drøftelse af antal og omfang af besøgssteder. Det er en prioritering, som på kort sigt handler om at sikre en bæredygtig økonomi. På lang sigt handler det om at sikre, at kulturhistorien i Midtjylland skaber værdi for flest mulig mennesker. Hvis Museum Midtjylland skal udvikle sig til et rullende museum, som spiller en rolle på skoler, i forsamlingshuse og i samarbejde med lokale ildsjæle, så skal der frigives nogle af de midler, som i dag går til drift og vedligehold af bygninger. Det er en nødvendig prioritering, hvis Midtjylland i fremtiden skal have et museum, som er relevant for områdets borgere og turister.

Museets frivillige, medarbejdere, ledelse og Styrelse har været involveret i strategiprocesen fra et tidligt tidspunkt. Medarbejderne har arbejdet i et selvstændigt spor og afholdt workshops, ligesom der blev gennemført workshops med museets frivillige. Det hele smeltede sammen på en strategidag i maj 2022, hvor hele museet mødtes med repræsentanter fra kommunerne. Strategidagen blev en fælles drøftelse af fremtid og udviklingsmuligheder for museet og danner baggrunden for denne strategi.

Den konkrete udmøntning af strategiplanen er skitseret i de handleplaner, som findes bagerst i strategiplanen.

MUSEET HER OG NU

ORGANISATION

Museum Midtjylland er en selvejende institution, der gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling sikrer og udvikler betydningen af kulturarven i sit ansvarsområde, Herning og Ikast-Brande kommuner. Museum Midtjylland er et statsanerkendt kulturhistorisk museum. Den øverste ledelse er Styrelsen for Museum Midtjylland, som er ansvarlig for museets drift inden for rammerne af den gældende museumslov.

Den nuværende Styrelse for Museum Midtjylland består af:

- **Formand: Marianne Bjørn, udpeget af Herning Kommune**
- **Næstformand: Inge Dinis Jensen, udpeget af Ikast-Brande Kommune**
- **Mette Edeling Guldberg, udpeget af Region Midtjylland**
- **Leif Thykjær, udpeget af Klosterlund og Vester Palsgaard museumsforeninger**
- **Henning Pedersen, udpeget af Museumsforeningen for Museum Midtjylland, Herning**
- **Poul Boll, udpeget af Dansk Mode og Textil**
- **Martin Winther Olesen, medarbejderrepræsentant**

STRATEGIPLANER FREM TIL NU

Siden 2010 har museets udvikling været beskrevet i strategiplaner, der har peget ud i fremtiden. Museets første strategiplan havde fokus på tilpasning af aktiviteter og adresser i lyset af en fusion i kølvandet på kommunalreformen i 2007. Som et led heri ændrede museet ved årsskiftet 2010-2011 navn fra Herning Museum til det mere dækkende Museum Midtjylland, som bedre inkluderede afdelingerne i Ikast-Brande Kommune.

I 2015 kom en ny strategiplan, som var udtryk for, at museet stod over for et generationsskifte og en omorganisering, som også betød en omfordeling af opgaver. Desuden var der fokus på organisering af frivilligrupper, og der blev ydet en ekstraordinær indsats for at samle museets samlinger, der på daværende tidspunkt var spredt på seks adresser.

Der blev for perioden 2020 til 2025 udarbejdet strategien *Med fortællingen først*. Planen var udtryk for, at museet bevægede sig fra at beskæftige sig med interne relationer, struktur og praksis til i stigende grad at vende sig ud mod verden, og årene med strategiplanen har været kendetegnet ved fokus på formidling, undervisning, markedsføring og kommunikation.

OPGAVER I PRAKSIS PÅ MUSEUM MIDTJYLLAND

Museum Midtjyllands statsanerkendelse forudsætter, at museet lever op til museumsloven og er berettiget til et statsligt tilskud. Det statsanerkendte museum bidrager til, at kommunerne kan løfte en række af deres opgaver, f.eks. deres pligt til at sikre kulturhistoriske bevaringsværdier.

Museum Midtjylland forvalter årligt en lang række arbejdsområder, der omsættes i en række forskellige opgaver. Fundamentet for museets virke er dets omfattende samling, fortidsminderne og kulturmiljøerne. I forlængelse heraf følger løbende indsamling, forskning og formidling samt drift af museets besøgssteder. Det hele bindes sammen af museets ledelse, drift og administration.

PUBLIKUM OG FORMIDLING

Museet har fem besøgssteder: Vester Palsgaard Skovmuseum, Klosterlund Museum, Frilandsmuseet Herning, Herningsholm Museum og Tekstilmuseet. På museets besøgssteder og ude i landskabet formidles kulturhistorie gennem permanente og skiftende udstillinger, guidede ture, undervisning, arrangementer og workshops.

For at øge professionaliseringen af vores formidling og publikumsudvikling har museet i 2022 oprettet en afdeling, som har påbegyndt strategisk arbejde med målgrupper, brugerdata, branding og kommunikation. Museet har de seneste år optimeret markedsføringen og har til dette formål ansat en kommunikationsansvarlig og en bookingsansvarlig. Undervisning af skolebørn er også et satsningsområde, og museet har i 2021 igangsat en implementering af dette i Herning Kommune.

FORSKNING OG SAMLINGER

Forskningen er en forudsætning for, at museet løbende kan levere ny og vedkommende formidling til museets brugere. Museet er i den forbindelse tilknyttet eller initiativtager til tværinstitutionelle forskningsprojekter i en række nationale forskningssamarbejder. Dette udmønter sig i artikler og publikationer, samt undervisning og vejledning af studerende.

Museets viden og samlinger står til rådighed for forskning og alment oplysende virksomhed. Det er en vidensbank for områdets kulturhistorie, og kontaktes dagligt af alt fra lægmand til udenlandske forskere, som ønsker svar på spørgsmål om den midtjyske kulturhistorie. Museet indgår også i en række råd, udvalg og projektgrupper med deltagelse af private, kommuner og institutioner og er af kulturministeren udpeget som sagkyndig i forbindelse med gravminderegistrering.

Fundamentet for museets viden er indsamling af genstande med kulturhistorisk værdi. Den stadige tilvækst af genstande stammer fra såvel udgravninger samt aktiv og passiv indsamling af genstande. Denne tilvækst kræver, at museet fortsat afsætter ressourcer til det efterfølgende registreringsarbejde, konservering og magasin. I forbindelse med løbende nedlæggelser af utidssvarende magasiner har museet siden 2014 været igennem en større kassationsproces, hvor samlingerne er blevet gennemgået, og en stor mængde genstande er blevet udskilt.

I museets to kommuner findes et større antal fortidsminder og kulturmiljøer, som museet er med til at forvalte bevaringen af. Det medfører administrativt arbejde i forbindelse med udtalelser til lokalplaner, byggesager, høringssvar til bygherrer og ikke mindst gennemførelse af forundersøgelser og arkæologiske udgravninger.

DRIFT OG VEDLIGEHOLD

Museets drift på de fem besøgssteder og det lejede magasin varetages af vores driftsansvarlige og medarbejdere i flexjob samt et rengøringsfirma. På nogle besøgssteder udføres store renoverings- og vedligeholdelsesopgaver samt en del af den daglige drift af frivillige.

MUSEUM MIDTJYLLAND I TAL

Publikum og formidling	2019*	2021**
Besøgende	29.570	17.458
Afvikling af særudstillinger	7	4
Arrangementer, omvisninger, workshops, foredrag o.l.	196	131
Afviklede undervisningsforløb	135	70
Besøg på hjemmeside	29.734	53.297
Forvaltning af fortidsminder og kulturmiljøer		
Byggesager/høringer, mindre forundersøgelser og registreringer	2.850	2.996
Forundersøgelser og udgravninger	32	36
Forvaltning af samling (Samlingsvaretagelse af ca. 80.000 inventarnumre)		
Udskillelse af genstande	753	1.699
Registrering af genstande	1.177	175
Forskning og udgivelser		
Deltagelse i diverse forskningsprojekter		5
Publicering af artikler og udgivelser	12	5
Administration og drift		
Medarbejdere fordelt på årsværk	25,4	23,9

*2019: Vores besøgsrekordår hidtil.

**2021: Museerne var lukket for besøgende i ca. 5 måneder pga. coronarestriktioner.

MÅL 2025

INTRODUKTION

På Museum Midtjylland ser vi os som en del af samfundet og mener, at museerne har en forpligtigelse til at engagere sig. Vores bidrag består i at bruge fortiden til at blive klogere på nutidens udfordringer og samtidig støtte op om, at vi sammen kigger ind i fremtiden. Det kan vi kun gøre overbevisende ved altid at være aktuelle og relevante i vores formidling af og syn på kulturhistorien. For Museum Midtjylland er kulturhistorien et rum, vi kan gå ind i sammen med vores brugere. Vi bruger derfor det alment menneskelige, det nære og det personlige til at gå i dialog med fortiden. Det er dét, der forbinder os på tværs af tider, og det er dét, der gør kulturhistorien relevant for nutiden.

Vi befinder os lige nu midt i en klimakrise, hvor fortidens erfaringer med ressourceudnyttelse og Midtjyllands fortid med hedebrug og tekstilproduktion giver os en unik platform for at diskutere bæredygtighed og ressourcer. Et andet af tidens store temaer er køn, identitet, familieformer og fællesskaber. Vi har med udgangspunkt i kulturhistorien og særligt den midtjyske modehistorie en forpligtigelse til at gå ind i den debat. Ikke mindst står Europa i en sikkerhedskrise. Det er ikke første gang og derfor indlysende relevant at bidrage med et kulturhistorisk blik på, hvilke konsekvenser lignende situationen tidligere har haft lokalt for individet og generelt på samfundsplan.

Vi tror på, at kulturhistorien spiller en vigtig rolle for at binde fællesskaber sammen, hvad enten det er det nære lokale fællesskab eller fælles interesser, som binder os sammen på tværs af landsdele og nationalitet. I det nære vil vi gennem det rullende museum bidrage til lokale fællesskaber, mens vi med ambitiøse udstillingsfyrtårne rækker ud til et nationalt og internationalt publikum.

Især kommer vi til at arbejde videre med publikum og formidling, hvor vi skal transformere vores viden om brugerne til at forandre og udvikle måden, hvorpå vi møder dem og bliver endnu mere relevante. Vi er museum for et område, hvor erhvervsliv historisk og aktuelt spiller en nøglerolle. Vi vil tættere på vores erhvervsliv og skabe fremtidsrettede og forpligtende relationer.

MISSION, VISION OG VÆRDIER

Museets hidtidige mission og vision blev formuleret i forbindelse med strategiarbejdet i 2015. Verden har ændret sig i mellemtiden, og det har museets rolle i verden også. Derfor er begge dele blevet gennemgået og reformuleret.

MISSION

- ◇ Vi belyser, hvordan mennesker i Midtjylland har forvaltet deres livsgrundlag gennem tiden.
- ◇ Vi arbejder med at gøre kulturhistorien relevant og tilgængelig.
- ◇ Vi er forankret i den materielle kulturarv, som vi bevarer og udvikler gennem forskning og formidling. Det gælder både vores eksisterende samlinger og den nye viden, vi skaber gennem arkæologiske undersøgelser og nyere tids fokuserede indsamling.

VISION

- ◇ Museets forankring afspejler sig i et dybt engagement i vores lokalområde, hvor vi sammen skaber rammen om fællesskaber.
- ◇ Vi bruger kulturhistorien som et humoristisk og alvorligt rum for debat, refleksion og dannelse.
- ◇ Vores besøgssteder har klare profiler, der tager udgangspunkt i det enkelte steds særlige kvaliteter og i museets brugere.
- ◇ Vores kulturhistoriske formidling er båret af høj faglighed.
- ◇ Vi forsker og bevarer med udgangspunkt i mennesket bag vores materielle kulturarv og gør det sammen med museer og forskningsinstitutioner i ind- og udland.
- ◇ Museum Midtjylland er en attraktiv arbejdsplads, hvor medarbejdere og frivillige løfter i flok.

VÆRDIER

De tre værdier *Modig*, *Dedikeret* og *Imødekommande* var grundlaget for strategiplanen fra 2020. Dem har vi skærpet.

Med de tre ord mener vi:

Modig - Vi tør eksperimentere med, hvordan vi forstår og formidler kulturhistorien.

Dedikeret - Vi er kompetente og repræsenterer en høj grad af troværdighed og faglighed.

Imødekommande - Vi er folkelige og uhøjtidelige og møder vores brugere der, hvor de er.

ADMINISTRATION OG ORGANISATION

Medarbejdernes inddragelse i strategiprocessen har kastet lys over et behov for at skabe klarhed over organisationen, langsigtet planlægning og intern kommunikation.

Der er siden 2018 blevet gjort en øget indsats for markedsføring og strategisk kommunikation. Det skal vi fortsat gøre for at styrke museets brands, tiltrække flere brugere og øge indtjeningen.

Der er behov for en gennemgang af forholdet mellem driftsmidler, brugerpotentiale og besøgssteder i hele museets ansvarsområde. Målet er at samle aktiviteterne på færre adresser og skabe grobund for besøgssteder med klare profiler, der er bæredygtige i forhold til driftsmidler og antal brugere.

Frivillige udgør en vigtig del af museets dagligdag, men nye frivilliggenerationer er på vej, og museet møder nye måder at engagere sig på. Det stiller nye krav til, hvordan vi fra museets side håndterer opgavetyper, autonomi og relation til museet.

I forbindelse med strategiplanen fra 2015 blev der arbejdet med oprettelse af en erhvervsklub. I den kommende periode vil museet i højere grad invitere erhvervslivet indenfor og indgå forpligtende samarbejder.

PUBLIKUM OG FORMIDLING

Vi vil lære vores brugere bedre at kende. At kende dem er forudsætningen for at skabe relevante og meningsfulde tilbud til dem. Arbejdet med målgrupper, brugerdata og evaluering skal gøres til en integreret del af vores daglige arbejde og skærpes ved hjælp af digitale redskaber.

Vi indgår i dannelsen af borgerne til reflekterede medlemmer af den demokratiske debat. Derfor har en undervisningstjeneste gennem flere år være et stort ønske, som vi allerede har taget de første skridt til og i strategiperioden skal videreudvikle og udbrede.

Vores viden skal i spil lokalt og bidrage til lokale fællesskaber gennem samarbejder med skoler, andre museer, idrætsforeninger, lokalhistoriske arkiver, lokalråd m.m. Det er, hvad enten det er ude i det åbne land, på skolerne eller i forsamlingshuset.

VIDEN, FORSKNING OG SAMLINGER

Museets eksistensberettigelse ligger i det dybe kendskab til det liv, der er blevet levet her i området fra de tidligste tider. Vi tror på, at vi dannes og udvikler os som individer og samfund, når vi møder og spejler os i det liv vores forfædre og -mødre har levet. Hvis vi skal blive ved med at være relevante og stille relevante spørgsmål til fortid og nutid, skal vi sikre gode rammer for forskning.

Vores viden tager udgangspunkt i den materielle kulturarv, derfor er det essentielt, at vi sikrer en forsvarlig bevaring og sikring. Museets nuværende magasinløsning er ikke fremtidssikret. Det er derfor tvingende nødvendigt, at museet inden for denne strategiperiode påbegynder arbejdet med at etablere en langsigtet løsning.

RESSOURCER

Basisøkonomien er båret af kommunale og statslige tilskud, og den er skrøbelig. Der vil i strategiperioden blive afsøgt mulighed for at løfte dette til mindst landsgennemsnittet for tilskud pr. borger. Desuden vil der være fokus på øget indtjening gennem målrettet arbejde med brugerundersøgelser og nye forretningsmodeller.

Museets skrøbelige økonomi er også baggrunden for strategiplanens ønske om færre udstillingssteder. Det er en forudsætning for, at museet kan udvikle et rullende museum, der tager ud lokalt, hvor borgere og turister opholder sig. Så længe ressourcerne er bundet til drift og vedligehold af to udstillingssteder i Ikast-Brande Kommune, er der f.eks. ikke ressourcer til også at komme ud til kommunens grundskoler.

Forskning og projektering af større projekter vil blive finansieret ved, at den indledende projektering foretages for egne midler, mens der skal rejses eksterne midler fra fonde og puljer til finansiering af realisering af projekterne.

HANDLEPLANER

ORGANISATION

Medarbejdernes inddragelse i strategiprocessen har kastet lys over, at vi skal tilstræbe en klarere fordeling af roller og samarbejdsrelationer i organisationen. Der er også et behov for at forbedre den interne kommunikation og gennemsækelighed i beslutningsprocesser. I forlængelse heraf følger også et behov for klarhed over de langsigtede målsætninger og for indsigt i og indflydelse på planlægningen.

FRIVILLIGE

Vi møder i vores dagligdag på museet en ny form for frivillige og står generelt over for et generationsskifte, derfor skal vi i den kommende periode gennemgå og nytænke vores frivilligledelse. Samtidig holder vi fast i den nære relation og dialog mellem museets medarbejdere og vores frivillige og sikrer, at vi arbejder i den samme retning til museets bedste. Det er en ambition for fremtiden, at vores frivillige får større råderum i de enkelte laug og samtidig rykker tættere på beslutningsprocesser og kerneopgaver på museet.

KOMMUNIKATION

Der er siden 2018 gjort en øget indsats for markedsføring af hele museet og i den forbindelse afsat flere ressourcer til det. Nu er tiden kommet til også at arbejde med den strategiske kommunikation og digitalisering. Der vil særligt være fokus på at definere de enkelte besøgssteders særlige kvaliteter og udvikle vores brand som en forskningsinstitution, hvor ny viden bliver gjort sjov, relevant og tilgængelig ad mange forskellige kanaler. Målet er at styrke vores kendskabsgrad og gennemslagskraft i befolkningen og tiltrække flere brugere både fysisk og digitalt.

KULTURHISTORIE

ARKÆOLOGI

Med udgangspunkt i et godt samarbejdsclima mellem Museum Midtjylland arkæologer og bygherrer, høringsmyndigheder, nabomuseer og undervisningsinstitutioner skal vi fastholde og udbygge god, professionel og serviceorienteret arkæologisk forvaltning. Vi vil fastholde og udvikle vores forsknings- og udviklingsprofil samt nationale og internationale gennemslagskraft og samtidig fastholde vores fokus på den lokalt funderede formidling og fortælling, hvor vores viden om fund og fortællinger fra den midtjyske oldtid stilles til rådighed for alle brugere.

FORSKNING

Museum Midtjyllands forskning varetages primært af museets egne fagspektører. Forskningsprojekterne har dog oftest udgangspunkt i samarbejdsprojekter, og Museum Midtjylland deltager allerede i en lang række samarbejds- og forskningsprojekter, som på forskellig vis tager udgangspunkt i museets samling og arbejde i lokalområdet.

Fremover skal vi fortsætte med at deltage i relevante projekter, som taler ind i både lokale, nationale og internationale problemstillinger, men hele tiden sikre, at projekterne styrker og supplerer museets fortælling og aktiverer samlingen. Derudover er det ambitionen at rejse midler til minimum et større forskningsprojekt inden for arkæologi, samt at rejse midler til minimum et større forskningsprojekt inden for ny tid. Afkastet af museets forskningsaktiviteter skal indgå i kvalificerede faglige forummer og danne grundlag for museets udstillinger og formidling i landskabet.

MAGASINLØSNING

Museum Midtjyllands samling omfatter ca. 80.000 inventarnumre. Museets nuværende magasinforhold består af et tekstilmagasin ved Tekstilmuseet samt et lejet fjernmagasin i Kollund. Trods en omfattende samlingsgennemgang, hvor museet i perioden 2017-2021 har udskilt over 6.000 genstande, er fjernmagasinet udfordret af alvorlig pladsmangel. Således er store dele af gangarealerne overfyldte, og en større maskinpark afventer endnu at blive overflyttet til magasinet. Hertil kommer den fremtidige tilvækst af genstande til museets samlinger.

For at sikre den fremtidige kulturbevaring skal Museum Midtjylland finde en fremtidssikret magasinløsning. Magasinet skal sikre en optimal samlingsvaretagelse, som er gangbar inden for museets økonomiske rammer. Dette arbejde vil blive indledt med projektering og begyndende fundraising til den nye magasinløsning.

SALG OG BUTIK

MERSALG OG ØGET OMSÆTNING

Gennem øget fokus på brugerdata og digitalisering vil vi målrette vores markedsføring og omtænke vores produkter, så de rammer vores respektive brugeres behov. Vi har derfor påbegyndt en langstrakt proces, hvor vi i langt højere grad indsamler og udforsker brugerdata og er bevidste om sammenhængene mellem vores produkter såsom udstillinger, arrangementer, guidede ture, forplejning, varer i butikken osv. I den kommende periode vil vi også opsøge og udnytte digitale værktøjer, så vi bliver bedre i stand til at indtænke gæstens kunderejse og spotte, hvor vi kan tilbyde mersalg.

Butikken på Tekstilmuseet har en unik position med kvalitetsvarer produceret på museet. Butiksoplevelsen opsummerer samtidig museets kernefortælling om tekstilhistorien og afrunder udstillingsbesøget og mødet med museets frivillige på bedste vis. Vi vil undersøge om vores varer og tilhørende storytelling kan bære som forretningsmodel for en webshop.

ERHVERVSKLUB

Herning og Ikast-Brande kommuner udgør et smørhul for dansk erhvervsliv. Museet har gennem en årrække i det små arbejdet med at etablere en erhvervsklub. I den kommende periode vil der være fokus på at udvikle og konsolidere erhvervsklubben, herunder på i dialog med virksomhederne at udvikle tilbud målrettet deres behov. Målet er, at Museum Midtjyllands besøgssteder bliver et levende samlingspunkt. Det kan være som en samarbejdspartner i forhold til afholdelse af arrangementer, møder og konferencer i anderledes rammer eller som et attraktivt gode for gæster og medarbejdere.

PUBLIKUM OG FORMIDLING

DET RULLENDE MUSEUM

Vores kernekompetence er at stille viden til rådighed, få vores genstande i spil og lukke op for historien til fælles refleksion og forundring. Men dét møde behøver ikke foregå inden for museums-murene. Det kan foregå alle vegne - i skolens aula, på biblioteket, i storcenteret eller ude på vores mange arkæologiske udgravninger rundt omkring i landskabet, og mødet kan suppleres med skræddersyede digitale kontaktflader. På den måde kan vi brede vores tilstedeværelse ud til alle dele af vores to kommuner og skabe unikke oplevelser for borgere og turister, der giver mening for dem lige præcis, hvor de er.

I strategiperioden vil vi arbejde på at etablere et skalerbart produkt, hvor skoler, arkiver, foreninger, biblioteker mm. kan vælge mellem en række tilbud, hvor en kompetent formidler rykker ud og faciliterer mødet mellem borgerne og deres egen fortid. Ligesom vi vil indgå i kommunale råd, udvalg og projektgrupper, der hvor vores viden om kulturhistorie og formidling tilføjer noget ekstra til de lokale projekter og initiativer.

UNDERVISNING

Vi præger og præges af kulturhistorien, og den udgør derfor et væsentligt fundament for dannelse af vores personlige identitet. Vi mener, at det er vigtigt, at alle børn, unge og voksne i vores kommuner har adgang til at arbejde med deres egen kulturhistorie i løbet af deres skoletid og uddannelse.

I vores undervisning arbejder vi med aktuelle og relevante problemstillinger, som fylder noget i samfundsdebatten og i hverdagslivet. På den måde kommer kulturhistorien i spil og hjælper med at pege på løsninger for individet og for samfundet.

De to kommuner er geografisk præget af lange afstande mellem skoler og uddannelsesinstitutioner og museernes fysiske placering. Med en undervisningstjeneste, som er rullende og opsøgende, vil vi sikre, at alle skoler og uddannelsesinstitutioner har lige adgang til kulturhistorien. I 2021 blev der gennem en midlertidig bevilling fra Herning Kommune igangsat etablering af en undervisningstjeneste i Herning Kommune. Frem mod 2025 skal vi arbejde på at gøre det til et permanent tilbud og samtidig skabe et fundament for, at der kan komme et tilsvarende tilbud i Ikast-Brande Kommune. For de midler, der for nuværende allokeres til bygningsdrift på Vester Palsgaard Skovmuseum, er det muligt over en to-årig periode at nå ud til samtlige grundskoler i Ikast-Brande Kommune.

BÆREDYGTIGHED

Museet er en del af verden, og verden står over for en grøn omstilling. Det skal museet bidrage til både gennem formidling og i sin egen daglige drift. I vores formidling skal vi gennem kulturhistorien støtte op omkring, at vi arbejder med bæredygtighed ud fra et kulturhistorisk aspekt, bl.a. ved at tage udgangspunkt i FN's verdensmål.

I den daglige drift vil vi holde fast i og udbygge vores butikkers bæredygtige profil. Ikke mindst kommer vi til at gennemgå vores dagligdag med henblik på, hvordan vi på alle niveauer kan være med til at mindske museets ressourceforbrug og støtte op omkring en grøn omstilling. Det gælder om at afsøge handlemuligheder på alle niveauer, lige fra affaldssortering, til investering i el-ladestandere og solcelleanlæg.

BESØGSSTEDER

TEKSTILMUSEET

Tekstilmuseet er i dag landskendt som et videnscenter om mode- og tekstilindustriens historie. I strategiperioden igangsættes det store arbejde med projektering af Tekstilmuseet som ambitiøst udstillingsfyrtårn med national og international rækkevidde, synlighed og gennemslagskraft. Det skal være et opsigtsvækkende midtpunkt for historien om mode- og tekstilindustri med fokus på bæredygtighed, køn og identitet. Udviklingen bygger på overraskende samskabelse og samarbejde med interessegrupper, kultur- og erhvervsliv samt uddannelses-, udviklings- og forskningsinstitutioner.

Historien om mode- og tekstilindustrien har en uomgængelig relevans i forhold til bæredygtighed, verdensmål og nutidens industri. Den vinkel vil vi i fremtiden satse på og derigennem udvikle debatskabende formidling. Vi vil række ud mod en bredere publikumsskare gennem fokus på tøj og tekstil som fortællingen om menneskers identitet og tilhørsforhold. Første skridt i udviklingen vil være større og mere langvarige særudstillinger med temaer, som kan få museet ud til nye brugergrupper og opbygge et større kundedgrundlag. Næste skridt er den fulde udfoldelse af det ambitiøse udstillingsfyrtårn.

KLOSTERLUND MUSEUM

I gennem de senere års opgradering af Klosterlund Museum har vi sat fokus på vores tidligste historie og arkæologiske viden samt på historien om tørveindustrien. Museet er inde i en god udvikling med stigende besøgstal fra et stadigt større geografisk område.

I strategiperioden skal der udarbejdes en plan for den fulde udfoldelse af Klosterlund Museums potentiale som ambitiøst udstillingsfyrtårn. Med sin beliggenhed ved bredden af Bølling Sø er det placeret i et kulturlandskab, som i forvejen tiltrækker mange mennesker, og hvor arkæologer på talrige lokaliteter har gjort sensationelle fund fra oldtiden. Der er således basis for at skabe en attraktion og et udflugtsmål, der trækker tråde ud i det omkringliggende landskab og har kvalitet til at tiltrække gæster ikke blot fra hele Ikast-Brande Kommune, men også nationalt.

Det er oplagt at indtænke gårdens oprindelige stuehus som en del af et museumskompleks, hvor der skabes et fyrtårn inden for moderne, oplevelsesbaseret og interaktiv formidling af oldtiden. Der ligger her et potentiale for at sætte fortiden i relation til nutidens udfordringer med klimaforandringer og bæredygtighed. Udviklingsmuligheder kunne også

rumme kursus- og konferenceaktivitet og overnatningsmuligheder i forhold til hærvejsturisme og refugeeophold. Udviklingen af stedet vil ske i samarbejde med lokale og nationale interessenter og samarbejdspartnere på området, så der både er sikret forankring lokalt i kommunen og i en national kontekst.

På den korte bane vil vi forsøge at oparbejde en øget indtægt ved at skabe og promovere gode, populære og økonomisk bæredygtige pakkelsninger til gæster fra nær og fjern, som ønsker at kombinere natur og kultur i en helhedsoplevelse med tilkøb af guidede ture, forplejning mm.

VESTER PALSGAARD SKOV-MUSEUM

Museet har i forbindelse med den igangværende strategiproces analyseret driften i Ikast-Brande Kommune. Den grundlæggende udfordring er den daglige drift, hvor en uforholdsmæssig stor del af basisbevillingen allokeres til bygningsdrift og -vedligehold.

Museet ønsker fremadrettet at binde færre ressourcer i bygningsdrift og i stedet arbejde for, at flest mulig borgere og turister oplever kulturhistorien, der hvor de bor og opholder sig. Det er museets vurdering, at der er størst potentiale for at skabe et økonomisk, fagligt og besøgs-mæssigt bæredygtigt museum ved at fokusere driften i Ikast-Brande Kommune på et udstillingsfyrtårn kombineret med et rullende museum. Den ambition kan kun nås ved at fokusere driften på færre fysiske museer og ved minimum at bibeholde det eksisterende kommunale tilskud.

Ud fra en analyse af potentialer og udfordringer for henholdsvis Vester Palsgaard Skovmuseum og Klosterlund Museum anbefaler Museum Midtjylland, at museet trækker sine aktiviteter fra Vester Palsgaard Skovmuseum. I strategiperioden skal der foretages en endelig afklaring af Museum Midtjyllands engagement på Vester Palsgaard Skovmuseum.

HERNINGSHOLM MUSEUM

Herningsholm er Hernings ældste verdslige bygning, som museet i 1970'erne kæmpede en indædt kamp for at bevare. Huset har siden dannet rammen om en Blicher-udstilling og skiftende særudstillinger. I løbet af 1990'erne og 2000'erne blev der droslet ned for aktiviteterne i huset, frem til en gruppe frivillige i 2015 blev dannet og stod for at holde museet åbent. Siden da er der også åbnet en ny permanent udstilling i dele af huset, og der gennemføres forskellige events – heriblandt bryllupper, operafestival etc. Uanset dette er der dog behov for en mere ambitiøs plan for museet.

Der er i 2022 indledt et samarbejde med en privat aktør om aktiviteter i bygningen. I indeværende strategiperiode vil museet undersøge og arbejde hen imod nye forretningsmodeller, som er målrettet erhvervslivet.

FRILANDSMUSEET HERNING

Da Museum Midtjylland i 2014 flyttede hovedparten af sine aktiviteter ud af det gamle Herning Museum, opstod Historiens hus, hvor Frilandsmuseet Herning og tre mindre udstillinger udgør en del af det samlede tilbud til brugerne. Museum Midtjylland vil i strategiperioden arbejde på at integrere sine aktiviteter endnu mere i fællesskabet omkring Historiens hus. Herunder indgå i flere fælles aktiviteter, arrangementer og udstillingsfællesskaber.

Frilandsmuseet Herning udgør et grønt åndehul midt i Herning. Dette ønsker Museum Midtjylland på sigt at udvikle ved at afsøge muligheden for at etablere yderligere faciliteter til gæster både i og uden for husets åbningstider.

Tidsplan 2023-2025

	1. halvår 2023	2. halvår 2023	1. halvår 2024	2. halvår 2024	1. halvår 2025	2. halvår 2025
BESØGSSTEDER						
Tekstmuseet	Idéudvikling	Projektering	Fundraising	Fundraising	Opbygning	Opbygning
Vester Palsgaard	Afklaring og evt. udflytning					
Klosterlund Museum	Afklaring vedr. stuehus			Idéudvikling	Projektering	Fundraising
Herningsholm	Løbende projektudvikling erhvervskultursamarbejder					
Frilandsmuseet Herning						Idéudvikling
PUBLIKUM OG FORMIDLING						
Det rullende museum	Koncept for skoler i Ikast-Brandø Kommune		Løbende udvikling			
Undervisning	Sikre finansiering i Herning Kommune		Løbende udvikling			
SALG OG BUTIK						
Mersalg og øget omsætning	Løbende udvikling og digitalisering					
Erhvervsklub	Udvikling	Implementering				
BÆREDYGTIGHED						
Bæredygtighedsstrategi	Løbende udvikling og implementering					
ORGANISATION						
Organisationsforandring	Organisationsændringer, implementering - opfølgning					
Frivillige				Igangsættelse ny frivilligstrategi		
Kommunikation		Udvikling af kommunikationsstrategi				
KULTURHISTORIE						
Arkæologi	Løbende drift og udvikling					
Forskning	Løbende projektudvikling og fundraising					
Magasinløsning	Afsøge løsningsmodeller og løbende kassation				Projektering	Fundraising